

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 77.740/1

van 14 juli 2025

over

een voorontwerp van decreet ‘tot wijziging van artikel 17 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving, wat betreft de subsidiëring van de kosten om asbesthoudende en asbestverdachte materialen in gebouwen die bestemd zijn voor het gesubsidieerd onderwijs en het Gemeenschapsonderwijs te verwijderen en af te voeren’

Op 13 mei 2025 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk verzocht binnen een termijn van zestig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet ‘tot wijziging van artikel 17 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving, wat betreft de subsidiëring van de kosten om asbesthoudende en asbestverdachte materialen in gebouwen die bestemd zijn voor het gesubsidieerd onderwijs en het Gemeenschapsonderwijs te verwijderen en af te voeren’.

Het voorontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 1 juli 2025. De kamer was samengesteld uit Pierre LEFRANC, kamervoorzitter, Brecht STEEN en Tim CORTHAUT, staatsraden, Michel TISON, assessor, en Eline YOSHIMI, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Barbara SPEYBROUCK, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 14 juli 2025.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP

2.1. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet strekt ertoe mogelijk te maken dat school-, centrum- en schoolinternaatbesturen van het gesubsidieerd onderwijs bij het Agentschap voor Infrastructuurwerken in het Onderwijs (hierna: AGION) een subsidie kunnen aanvragen ter dekking van 100% van de kosten om asbesthoudende en asbestverdachte materialen in gebouwen die bestemd zijn voor gesubsidieerde onderwijsinstellingen, centra voor leerlingenbegeleiding, onderwijsinternaten en leersteuncentra te verwijderen en af te voeren.²

2.2. Daartoe voegt artikel 3 van het ontwerp aan artikel 17 van de wet van 29 mei 1959 ‘tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving’ een vierde paragraaf toe. Bijkomende voorwaarde is dat de betrokken besturen bij de subsidieaanvraag een asbestinventarisatetest bijvoegen afgeleverd door de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (hierna: OVAM).

Daarnaast bepaalt artikel 2 van het voorontwerp volgens welke verdeelsleutel de budgetten die worden vrijgemaakt om asbesthoudende en asbestverdachte materialen te verwijderen, worden verdeeld tussen het gemeenschapsonderwijs en het gesubsidieerd onderwijs.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 2

3. Met de “verdeelsleutel van onderwijsdecreet II” wordt bedoeld op de verdeelsleutel voor het verdelen van de in de begroting van de Vlaamse Gemeenschap vastgelegde middelen bestemd voor investeringen in onroerend goed in het onderwijs tussen de verschillende netten, die was bepaald in artikel 17 van het decreet van 31 juli 1990 ‘betreffende het onderwijs II’. Artikel 17 werd evenwel opgeheven bij artikel 3 van het decreet van 23 december 2016 ‘aangaande de bekrachtiging van de codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs, gecodificeerd op 28 oktober 2016’. De verdeelsleutel is sindsdien opgenomen in artikel IX.1 van de Codificatie

¹ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

² Het gaat enkel om de kosten voor verwijderen en afvoeren. Voor de overige kosten die worden gemaakt ten gevolge van asbestverwijdering blijft het bestaande subsidiëring ten belope van naargelang het geval 70% (secundair onderwijs) of 60% (basisonderwijs) gelden. Zie het antwoord van de bevoegde minister: “Na verwijdering kunnen de renovatie- en herstellingswerken worden gesubsidieerd aan de klassieke 60 of 70 procent.” (Verslag van de Commissie voor onderwijs van 3 april 2025, *Parl. St.* VI.Parl. 2024-25, nr. C203, p. 44-45).

‘sommige bepalingen voor het onderwijs’ van 28 oktober 2016. Bedoeld wordt om naar die verdeelsleutel te verwijzen.

4.1. Hoewel de gemachtigde erop wees dat “[h]et (...) beleidsmatig en juridisch van belang [wordt] gevonden om dit kader met betrekking tot de verdeling van de budgetten expliciet op te nemen in de decretale regeling”, rijst toch de vraag of artikel 2 van het voorontwerp niet overbodig is. De bepaling wil volgens de gemachtigde immers verduidelijken dat “[d]e verhoging van het subsidiepercentage voor het gesubsidieerd vrij onderwijs en het gesubsidieerd officieel onderwijs (...) geen afbreuk [doet] aan de verdeelsleutel in art. IX.1”. Aldus lijkt artikel 2 geen normatieve waarde te hebben.

Indien de bepaling toch behouden blijft, dient daarover het volgende te worden opgemerkt.

4.2.1. Er dient nader gespecificeerd te worden in welke wetsbepaling de verdeelsleutel is bepaald. Aangezien hierboven reeds bleek (opmerking 3) dat artikel 17 van onderwijsdecreet II, dat de bedoelde verdeelsleutel bevatte, werd opgeheven en dat de inhoud van die bepaling thans is opgenomen in artikel IX.1, § 1, van de Codificatie ‘sommige bepalingen voor het onderwijs’ van 28 oktober 2016, schrijve men “verdeelsleutel bedoeld in artikel IX.1, § 1, van de Codificatie ‘sommige bepalingen voor het onderwijs’ van 28 oktober 2016” in plaats van “verdeelsleutel van onderwijsdecreet II”.

4.2.2. Artikel 2 is geredigeerd als een autonome bepaling, die na de inwerkingtreding van de ontworpen regeling als enig artikel zal blijven bestaan van het decreet, dat overigens een opschrift zal hebben dat erop wijst dat het om een wijzigend decreet gaat. Het verdient aanbeveling ter wille van de kenbaarheid, de toegankelijkheid en de duidelijkheid van de regelgeving om de bepaling te integreren in een andere decretale norm, bijvoorbeeld in Deel IX van de Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016, dat precies gewijd is aan de investeringen in onroerend goed en waarin bijvoorbeeld de hierboven vermelde verdeelsleutel van artikel IX.1 is opgenomen.

Artikel 3

5. In de inleidende zin dienen de woorden “van het decreet” te worden geschrapt.

6. Aangezien het *schoolbestuur* en het *onderwijsinternaatsbestuur* bij de subsidieaanvraag een asbestinventarisatetest voegen, dient die verplichting ook opgelegd te worden aan het *centrumbestuur* en niet aan het centrum. In het ontworpen artikel 17, § 4, tweede lid, schrijve men derhalve “centrum-” in plaats van “centrum”.

7.1. In het ontworpen artikel 17, § 4, derde lid, wordt de inhoud van het asbestinventarisatieattest omschreven en wordt bepaald dat OVAM het asbestinventarisatieattest aflevert. Aldus wordt de indruk gewekt dat aan OVAM een nieuwe verplichting wordt opgelegd.

De gemachtigde verklaarde evenwel dat met “asbestinventarisatetest” het asbestinventarisatetest wordt bedoeld als vermeld in artikel 3, § 2, 1°/3, van het decreet van 23 december 2011 ‘betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen’, zijnde het door OVAM afgeleverde asbestinventarisatetest voor een toegankelijke constructie met risicobouwjaar na het uitvoeren van een asbestinventaris vermeld in artikel 33/10 van hetzelfde decreet.³ Omwille van de rechtszekerheid dient dan ook in de bepaling verduidelijkt te worden dat het gaat om het asbestinventarisatetest bedoeld in het voormeld artikel 3, 2, 1°/3. In dat geval worden het derde en vierde lid van het ontworpen artikel 17, § 4, overbodig en moeten ze worden weggelaten.

7.2. Door in het ontworpen artikel 17, § 4, derde en vierde lid, te bepalen dat OVAM het asbestinventarisatetest aflevert, lijken de stellers van het ontwerp uit het oog te verliezen dat een aantal gesubsidieerde onderwijsinstellingen, centra voor leerlingenbegeleiding, leersteuncentra en onderwijsinternaten gevestigd zijn in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad, gebied waar OVAM in beginsel geen bevoegdheden kan uitoefenen. Er dient dus voor deze instellingen, mede in het licht van het gelijkheidsbeginsel, in een alternatieve regeling te worden voorzien, waarbij er bovendien rekening mee gehouden moet worden dat de decreetgever in beginsel niet eenzijdig opdrachten kan geven aan instellingen die afhangen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Desgevallend zal hierover een samenwerkingsakkoord moeten worden gesloten tussen de Vlaamse Gemeenschap en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Eline YOSHIMI

Pierre LEFRANC

³ Artikel 33/11, tweede lid, van het decreet van 23 december 2011 bepaalt dat het door OVAM afgeleverde asbestinventarisatetest minstens de gegevens vermeld in artikel 33/10, § 2, bevat: “1° de identificatie van de toegankelijke constructie met risicobouwjaar; 2° een opsomming van de aangetroffen asbesthoudende en asbestverdachte materialen; 3° een aanduiding van de geïnventariseerde asbesthoudende materialen waarvoor conform artikel 33/5 of 33/6 een verwijderingsplicht geldt; 4° een risico-evaluatie van de asbesthoudende materialen en 5° een advies over urgente maatregelen ter remediëring van de vastgestelde acute blootstellingsrisico's, als dat nodig is”.